

ד ת ו ת

16 בפברואר 2017

לכבוד
עו"ד ג'ובראן ג'ובראן, יועמ"ש
מועצה מקומית פרדס חנה כרכור
בפקס: 04-8623868

שלום רב,

הנדון: ביטול מפגש עם ארגון שוברים שתיקה בבית הראשונים במושבה

אנו פונים אליך בבקשה שתנחה לאלתר את מועצת פרדס-חנה כרכור לאפשר את קיומו של המפגש עם שוברים שתיקה, אשר תוכנן ליום 19.2.2017, בבית הראשונים במושבה. ההחלטה לבטל את המפגש אינה בסמכותה של מועצת המושבה, פוגעת קשות בזכות החוקתית לחופש הביטוי, סותרת הלכה פסוקה ועל כן דינה להתבטל, כמפורט להלן:

1. במהלך ינואר 2017 פנתה עו"ד נועה מיכאלי, ילידת פרדס חנה כרכור ותושבת המקום, למנהלת בית הראשונים, מבנה ציבור במושבה, וביקשה לשכור את המקום כדי לקיים בו מפגש עם חברי הארגון. מנהלת בית הראשונים, גב' אירית אורן, פנתה בנושא לוועד העמותה המנהלת את המקום, וביום 26.1.2017 השיבה לה כי "כנגד דעתי החולקת ברוב דעות חברי הוועד סבורים שיש להעמיד את בית הראשונים לשימוש מפגש של שוברים שתיקה... את מוזמנת לתאם מועד". המפגש נקבע ליום ראשון הקרוב, 19.2.2017.
2. בתחילת השבוע פירסם בית הראשונים הודעה על המפגש המתוכנן ברשימת התפוצה שלו, והנה, לפתע, קיבלה אתמול עו"ד מיכאלי הודעה כי בהנחייתו של מ"מ ראש המועצה, מר רן גלר, האירוע מבוטל. עו"ד מיכאלי פנתה מיד למר גלר במכתב דחוף ודרשה לקיים את האירוע, ובתגובה הוא הפנה אותה אליך, לקבלת התשובה.
3. בשעות הבוקר המאוחרות היום קיבלה עו"ד מיכאלי את מכתבך, לפיו לא ניתן היה מלכתחילה לקיים את האירוע אשר חורג, כך כתבת, ממסגרת הפעילות לה יועד המקום, שהיא "פעילות לשימור תולדות והיסטוריית היישוב", ועל כן שגתה העמותה וסטתה מסמכותה כאשר אישרה את המפגש. הוספת, כי אין בדבריך כדי להביע עמדה ביחס לאירוע, וכי אם תוגש בקשה לעריכת האירוע "במבנה ציבור המתאים לעריכת אירועים כאלה" הנהלת המועצה תבחן זאת.

4. אנו חולקים על דברים אלה בשני היבטיהם: בבית הראשונים מתקיימים אירועים שונים במגוון נושאים, לרבות בנושאים פוליטיים, ואין בסמכות המועצה לאשר או לפסול אירועים בשל תכניהם, ונפרט:

5. בית הראשונים הוא אכן מוזיאון לתיעוד תולדותיה של פרדס חנה-כרכור, המציג את ההווי, ההתנהוות וההיסטוריה של היישוב שאוחד לו יחדיו, ומפעם לפעם מארח תערוכות מתחלפות. עם זאת, נוהגת העמותה להשכיר את המקום דרך קבע לקיום פעילויות ואירועים שונים. עיון באתר של בית הראשונים מעלה, כי בטו באב למשל התקיים במקום מפגש עם אדם ורטה, בנושא חג האהבה ונושאים הקשורים אליו, בשבת האחרונה התקיים בו כנס בנושא פרדסנות, חברי המושבה נוהגים לערוך בו ימי הולדת וחגיגות משפחתיות בלי שמתבקש כל אישור מועצה לכך, ומפלגת העבודה סניף פרדס-חנה כרכור נוהגת לקיים בו דרך קבע מפגשים: החל מהרמת כוסית במועדים שונים, דרך דיון בנושא עתיד הדמוקרטיה בישראל – עימות בין ימין לשמאל (15.11.2016), מפגש היכרות עם המיועדים לתפקיד מזכ"ל המפלגה (20.12.2017) ומפגש שכותרתו כנס מדיני (26.11.2016) שבו התארחו שר לשעבר בממשלה הפלשתינית וח"כ זוהיר בהלול.

6. המפגשים המתוארים בוודאי אינם עונים על ההגדרה "פעילות לשימור תולדות והיסטוריית היישוב", אך סביר להניח כי לא עוררו התנגדות, כפי שקרה הפעם, בגינה נזעק מ"מ ראש המועצה לבטל את המפגש עם שוברים שתיקה; התנגדות שמצאה ביטוייה בדף הפייסבוק של המושבה. כך, לאחר שיצאה הודעה על המפגש, מיהר לכתוב חבר מועצת היישוב דני כאכון כי "הצבתי אולטימטום מול ראש המועצה והגזבר לביטול מיידי של האירוע, במידה ולא היה מתבטל הייתי מעלה זאת לשיבת המועצה ועוצר את האירוע ואת התקציב לבית ראשונים". ובהמשך, בעקבות תמיהות שהעלו כותבים נוספים בדף, הוסיף "אין לי בעיה שכל אדם יגיע לשם כולל יאיר לפיד וביבי או בנט רק שלא יפגע ויהיה נגד עם ישראל וחיילנו!!!".

7. אנו מניחים כי רוח ההתנגדות למפגש עם הארגון נחתה אף על שולחנו של מר גלר, והיא שעומדת בבסיס ההוראה הדחופה על ביטול המפגש אשר תואם וסוכם זה מכבר. ביטול זה פוגע קשות בזכות לביטוי ואינו חוקי. בשורת פסיקות נרחבת קיבע בית המשפט העליון את מעמדו של חופש הביטוי בכלל ושל הביטוי הפוליטי בפרט, כזכות יסוד הזוכה להגנה נרחבת (ר' למשל, בג"צ 6396/96 זקין נ' ראש-עיריית באר-שבע, פ"ד נג(3) 289; בג"צ 953/89 אינדור נ' ראש עיריית ירושלים, פ"ד מה(4) 683).

8. הזכות לביטוי אינה נחלתן של עמדות שבקונצנזוס. עיקר מבחנה הוא בהגנה על דעות ועמדות שעשויות להיות מקוממות, מכעיסות ואף פוגעניות (בג"צ 8988/06 משי זהב נ' מפקד מחוז ירושלים (27.12.2006); בג"צ 153/83 לוי נ' מפקד המחוז הדרומי של משטרת ישראל (13.5.1984)), וביכולת להציג בפומבי תפיסות עולם מעוררות מחלוקת, לרבות ביקורת על מדיניות הממשלה וזרועותיה, קבלת מידע על פעילות צה"ל בשטחים והתנגדות לכיבוש.

9. זאת ועוד. למועצה אין כל סמכות לקבוע לאילו תכנים ייחשפו התושבים, לצנזר מפגשים ולסרב להתיר לקיים כנסים פוליטיים בבית הראשונים (שכזכור מקיים דרך קבע מפגשים בנושאים שונים) או בכל מבנה ציבור אחר במועצה. בית המשפט העליון כבר אמר את דברו בשאלת (העדר) סמכותן של מועצות מקומיות לאסור על עריכת כנסים פוליטיים במתקני הציבור שבשטחן. במקרה משיק לזה שבפנינו קבע בית המשפט העליון כי:

”על רשות מקומית לאפשר שימוש בשטחים הציבוריים שבמתחם השירותים שלה לשם קיום פעילויות ציבוריות שונות, לרבות פעילויות בעלות אופי פוליטי או מעין-פוליטי, וזאת כדי לכבד ולקיים את חופש הביטוי באותם מתקנים המיועדים לשימוש של הציבור הרחב” (עע”מ 3307/04 קול אחר בגליל נ’ מועצת משגב (4.4.2005), ור’ גם עת”מ 1282/02 הס נ’ ראש עיריית תל אביב (9.7.2002)).

10. כך הדבר גם בפרדס חנה-כרכור. שטחים ציבוריים הנם זירה חיונית למימושה של הזכות לביטוי. בית הראשונים, מועדון החברים ומדשאות המושבה מהווים במות אפקטיביות לקיומו של שוק דעות חופשי ופתוח, צמתים מרכזיים לתקשורת ולשיח ציבוריים, להחלפת דעות ולקבלת מידע. המועצה אינה רשאית לדון ולהכריע בשאלת התכנים אליהם נחשפים התושבים, ולמסטר את השיח הציבורי תוך פגיעה קשה בזכות לביטוי.

אשר על כן אנו חוזרים ומבקשים כי תנחה את הנהלת המועצה לאפשר את קיומו של המפגש עם ארגון שוברים שתיקה ביום ראשון הקרוב.

בשל קוצר הזמן, נודה להתייחסותך המיידית.

בכבוד רב ובברכה,
טל חסין, עו”ד

העתק: מר רן גלר, מ”מ ראש מועצת פרדס חנה כרכור, בפקס: 0779779778